

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce:	Úvěrové podnikání aristokracie v raném novověku na příkladu Václava Budovce z Budova
Studijní program:	Historie
Autor/ka práce:	Bc. Kateřina Jochová
Oponent práce:	PhDr. Ondřej Tikovský, Ph.D.
Vedoucí práce:	doc. PhDr. Zdeněk Beran, Ph.D.

Diplomová práce (86 ns.) Kateřiny Jochové si položila za cíl proniknout do úvěrového podnikání raně novověké šlechty prostřednictvím příslušníků rodu Budovců z Budova. Soustředí se zejména na nejslavnějšího člena rodu Václava Budovce z Budova. Osobě Václava Budovce z Budova se autorka věnovala ve dvou bakalářských pracích, nicméně Václav Budovec z Budova je osobností s natolik širokým potenciálem, že dalece přesahuje rozsah dvou kvalifikačních prací, a v případě takto zaměřené diplomové práce se tak jedná opět o text původní. Ačkoli tedy antiplagiátorský systém hlásí 34% shodu, jedná se zejména o shodu s předchozími bakalářskými pracemi, na něž autorka v práci řádně odkazuje; dále jde o shodu s citáty z dobových pramenů, které využily i jiné kvalifikační práce nebo se jedná o obvyklé citace pramenů jako např. SOA Třeboň, fond CR, atp. Autorka v úvodu jasně odlišila zaměření této diplomové práce od svých předchozích kvalifikačních prací.

Diplomová práce je strukturována do tří hlavních kapitol: kapitoly věnované dějinám rodu, kapitoly představující majetkové zázemí rodu a kapitoly zaměřené na úvěrové podnikání šlechty, která nejprve popisuje dobový kontext (právní normy, pohled Jednoty bratrské, základní pojmy, měnovou soustavu) a poté vlastní využití pramenů (zejm. dlužních úpisů, kvitancí a osobní korespondence) spjatých s Budovci z Budova. Odhalením role úvěrového podnikání v životě Václava Budovce z Budova autorka zásadním způsobem rozšířila naše porozumění tomuto šlechtici, jehož osobnost je dávana takřka výhradně do souvislosti se stavovským povstáním, popř. s autorstvím *Antialkoránu* (srov. známou biografii Noemi Rejchrtové). Využila k tomu původní archivní výzkum a prokázala solidní rozhled po odborné literatuře a dostupných edicích. Pozitivně hodnotím zpracování doprovodných přehledných tabulek. Pojem rukojemství (s. 41) je ovšem poněkud širší – jedná se o formu ručení neomezenou jen na smlouvy o půjčce.

Pozitivně hodnotím i předložené závěry, které se neomezují, jak je u kvalifikačních prací žel často zvykem, na pouhé shrnutí obsahu práce, ale dochází k odhalení sítí osob zapojených do úvěrového podnikání Budovců z Budova. Rýsují se tu tři hlavní okruhy dlužníků vázaných k Budovcům díky prostorové blízkosti, zastáváním zemských a stavovských úřadů, popř. díky osobním vazbám. Práce je rovněž cenným příspěvkem k poznání běžné administrativní praxe obhospodařování šlechtických úvěrů v raném novověku.

Po jazykové stránce je práce zpracována kvalitně, pečlivost autorka projevila i v případě formálních náležitostí. Sám bych doporučil text „očistit“ od pluralu maiestaticu. Místy mám výhrady vůči nedostatečnému členění textu na odstavce. Dále registruji jen menší formální nedostatky (chybné užívání spojovníku, v seznamu literatury chybějící stránkové rozsahy studií z periodik/sborníků). Určitým zklamáním je absence mapy, o níž autorka na s. 78 sama hovoří.

Shrnutí: Autorka splnila zadání tím, že provedla podrobnou analýzu úvěrového podnikání Budovců z Budova založenou na kritické analýze pramenů a širokého spektra odborné literatury. Její diplomovou práci proto plně doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové dne 6. července 2022

.....
Zdeněk Beran